

Resocijalizacija: Novi po etak

Provoditelj: Humanitarna organizacija Zajednica Susret

Godina provedbe: 2019

Kratki opis programa

Projekt namijenjen ovisnicima koji su završili program u TC/ dulje održavaju apstinenciju/ drže se propisane medicinske terapije s ciljem reintegracije u društvenu zajednicu i promjene životnog stila, a kroz aktivnosti psihosocijalne podrške, informiranja, edukacije i slobodnih aktivnosti.

Sažetak programa

Dugogodišnjim iskustvom rada s ovisni kom populacijom primjetili smo kako je resocijalizacija jedna od kritičnih faza cjelokupnog procesa liječenja. Nakon vremena provedenog u tretmanu (bolničko liječenje, terapijski centri) rehabilitirani ovisnici trebaju se reintegrirati u društvenu zajednicu, što podrazumijeva radnu, socijalnu i obiteljsku reintegraciju. S ciljem ostvarivanja reintegracije, ali i kako bi se rehabilitiranim ovisnicima pružila brza i potpuna usluga, izvoditelji projekta u potpunosti prate tijekom resocijalizacije; informiraju korisnike; provjeravaju njihove interese; savjetuju ih o mogućnostima školovanja, edukacija, prekvalifikacija, doškolovanja i zapošljavanja; pomažu im u ostvarivanju socijalnih i zdravstvenih prava; surađuju s nadležnim institucijama uključenim u Projekt resocijalizacije rehabilitiranih ovisnika. Kroz projekt se korisnicima, koji su u fazi resocijalizacije, bez obzira gdje su završili tretman i/ili program liječenja, organiziraju se aktivnosti koje doprinose uspješnijoj reintegraciji u društvenu zajednicu, kao i one aktivnosti kojima im se pomaže kroz doprinos poboljšanju njihovog psihosocijalnog stanja. Korisnike se nastoji pratiti kroz fazu resocijalizacije, pomoći im pri zapošljavanju i ostvarivanju socijalnih kontakata, stvaranju i širenju nove socijalne mreže te im se nastoji pomoći i održati stanje apstinencije.

1. Županije provedbe

Brodsko-posavska, Splitsko-dalmatinska, Zagrebačka, Grad Zagreb

2. Voditelj programa

Miroslava Rožankovi

3. Ciljevi koji se postižu programom

Opći cilj projekta je unaprijediti provedbu projekta resocijalizacije te smanjiti stigmatizaciju/diskriminaciju i reintegraciju korisnika u društvenu zajednicu.

Specifični ciljevi:

razvijanje roditeljskih vještina

razvijanje znanja i vještina potrebnih za aktivno uključivanje na tržište rada

razvijanje socijalnih vještina

uključivanje i upoznavanje korisnika s Projektom Resocijalizacije (Ureda za droge, 2007)

pružanje savjetodavne pomoći i podrške korisnicima

upotrebu alternativnih načina provođenja slobodnog vremena

upotrebu zdravih i prosocijalnih obrazaca ponašanja i sudjelovanja u društvenoj zajednici

upotrebu vještina planiranja i organizacije vremena

upoznavanje korisnika s mogućnostima i obavezama nakon završenog programa u terapijskim zajednicama/ nakon

bolničkog liječenja/ u apstinenciji/ na propisanoj liječenoj terapiji

senzibilizacija šire javnosti – građanstva po pitanju ovisničke populacije- smanjivanje diskriminacije

4. Indirektni korisnici obuhvaćeni programom

Broj: 650

Opis: Kroz projekt se javlja više vrsta korisnika koji ulaze u skupinu indirektnih korisnika. U prvom redu to su članovi obitelji korisnika koji su u procesu resocijalizacije (N=48; 18M i 30Ž). Kao i ranijih godina, u ovoj skupini prevladavaju žene koje se najčešće odazivaju na grupe za članove obitelji (kao majke, supruge, sestre) dok je broj muškaraca skoro duplom manji. Iako je njima pružena direktna usluga, u ovom izvještavanju ih navodimo kao indirektno korisnike.

Nadalje, indirektni korisnici su stručni suradnici u CZSS, bolnicama i bolničkim odjelima, na Zavodu za zapošljavanje i sl. S njima se ostvaruju kontakti kroz ostvarivanje različitih prava korisnika te primanja socijalnih usluga.

Treća skupina indirektnih korisnika su građani, odnosno šira javnost, a koji su upoznati s aktivnostima projekta, ali i rada Udruge putem mrežne i Facebook stranice, kao i kroz istupe naših korisnika putem različitih medija (portali, televizija, radio).

5. Direktni korisnici obuhvaćeni programom

	Muškarci	Žene
Ovisnici u zatvorskom sustavu		
Ovisnici u terapijskim zajednicama/domovima za ovisnike		
Ovisnici koji se nalaze u izvanbolničkom liječenju	6	2
Ovisnici koji održavaju apstinenciju i nisu u nekom od oblika liječenja	18	2
Ukupno	24	4

6. Dobna i spolna struktura korisnika programa

Dob	Muškarci	Žene	Ukupno
Do 14	0	0	
14-15	0	0	
15-19	0	0	
20-24	0	1	
25-29	0	0	
30-34	7	1	
35-39	7	0	
40 nadalje	10	2	
Ukupno	24	4	

7. Broj korisnika programa po županiji prebivališta

Županija	Muškarci	Žene
Zagrebačka	2	1
Sisačko-moslavačka	0	1
Karlovačka	0	0
Varaždinska	0	0
Koprivničko-križevačka	1	0
Bjelovarsko-bilogorska	0	0

Primorsko-goranska	0	0
Li ko-senjska	0	0
Požeško-slavonska	1	0
Brodsko-posavska	0	0
Zadarska	0	0
Osje ko-baranjska	1	0
Šibensko-kninska	0	0
Vukovarsko-srijemska	0	0
Splitsko-dalmatinska	0	0
Istarska	0	0
Dubrova ko-neretvanska	0	0
Me imurska	0	0
Grad Zagreb	18	2
Stranci	1	0
Ukupno	24	4

8. Podaci o stru noj spremi korisnika

Stru na sprema	Muškarci	Žene
Nezavršena osnovna škola	0	0
Završena osnovna škola	1	0
Završena OŠ i te aj za neko zanimanje (PKV)	0	0
Završena srednja trogodišnja škola (KV)	1	0
Završena srednja etverogodišnja škola (SSS)	16	3
Završena viša škola (VŠS)	1	0
Završen fakultet (VSS)	1	0
Još na školovanju (u enik ili student)	0	1
Ukupno	20	4

9. Evaluacija programa

Evaluacija procesa: Da

Metoda evaluacije procesa: potpisne liste, fotografije

Evaluacija u inka: Da

Metoda evaluacije u inka: upitnik

Najvažniji rezultati evaluacije: Dio korisnika iz skupine ovisnika i lije enih ovisnika (koji su željeli) prilikom uklju ivanja u program te po izlasku ispunjavali su evaluacijske listi e s ciljem utvr ivanja njihovih o ekivanja i potreba. Isti korisnici ispunjavali su ulazne i izlazne evaluacije. Ukupan broj korisnika koji su sudjelovali u evaluaciji je 20. Od ukupnog broja, 85% smatra da se ovisnici nedovoljno uklju uju u društvo nakon procesa resocijalizacije, dok njih 95% osje a diskriminaciju u društvu zbog problema ovisnosti. Potrebu za socijalnim mentorstvom u fazi resocijalizacije osje a 45% ispitanika. Samo 15% korisnika je upoznato i zna što je Projekt resocijalizacije. Na pitanje o trenutnom zadovoljstvu životom, korisnici su odgovarali na skali od 1 (potpuno nezadovoljan) do 5 (potpuno zadovoljan). Vrlo zadovoljno je 50% ispitanika, niti zadovoljno niti nezadovoljno je 45%, dok je 5% nezadovoljno. Na pitanje o podru jima na kojima o ekuju poboljšanje sudjelovanjem u projektu, korisnici su mogli zaokružiti više ponu enih odgovora. Rezultati pokazuju da svi o ekuju pomo u konkretnoj životnoj situaciji; 95% o ekuju psihosocijalnu podršku njima samima; 80% o ekuju kreativno i ispunjeno slobodno vrijeme. Podru je na kojem imaju najmanja

o ekivanja je upu ivanje u kvalitetno roditeljstvo (10%). U idu em pitanju ponu ene su etiri emocije / osje aja koje bi željeli osjetiti tijekom projektnih aktivnosti, te su tako er mogli odabrati više odgovora. Svi ispitanici su naveli da bi željeli osjetiti osje aj vlastite vrijednosti i korisnosti, a najmanje (70%) osje aj sigurnosti. Kada su pitani o na inu rada koji im najviše odgovara, 45% ispitanika smatra da im najviše odgovara individualna rad, njih 15% smatra da je grupni, dok ostatak (40%) smatra da im podjednako odgovaraju oba. U izlaznim evaluacijama, 90% ispitanika smatra da se ovisnici nedovoljno uklju uju u društvo nakon procesa resocijalizacije, što je 5% više nego pri ulazu. Rezultat porasta mogu je tako da su kroz projektne aktivnosti, korisnici upoznati na koje sve na ine se mogu uklju iti u društvo te, polaze i od sebe, uvidjeli da postoje mogu nosti za koje nisu ni znali, a mogli su se uklju iti. Potrebu za socijalnim mentorstvom u fazi resocijalizacije pri izlazu navodi 65% korisnika, što je pove anje za 20%. I ovaj rezultat može polaziti od samoprocjene ispitanika, tj. mogu e je da su uvidjeli da im pomo ipak može dobro do i i da nije problem ako po prestanku lije enja ili tretmana ne mogu i ne znaju sve sami riješiti. Osje aj diskriminacije, kao i na po etku projekta, osje a 95% ispitanika. Iako je u ulaznim evaluacijskim listi ima samo 15% korisnika se izjasnilo da zna što je Projekt resocijalizacije, na kraju se svih 20 ispitanika izjasnilo potvrdno. Kroz razli ite projektne aktivnosti te u razli itim fazama projekta, korisnike se podsje alo na mogu nosti koje proizlaze iz Projekta resocijalizacije, ime se može objasniti rast od 85%. Trenutno zadovoljstvo životom je tako er u porastu – 100% korisnika je vrlo zadovoljno životom u izlaznom evaluacijskom listi u. Op enito je došlo do porasta, ali ako gledamo individualno, dio korisnika koji su se tako izjasnili i na ulazu u projekt stagnira. Mogu e je da se nitko od korisnika nije izjasnio da je izrazito zadovoljan jer, iako su izašli nisu još postigli sve što planiraju, ali i 95% ispitanika i dalje osje a diskriminaciju od strane društva što tako er doprinosi op em osjeaju zadovoljstva. Podru ja na kojima su korisnici osjetili dobit sudjelovanjem u projektu jesu pomo u konkretnoj životnoj situaciji (100%); vještine (100%); psihosocijalna podrška njima osobno (100%) te kreativno i ispunjeno slobodno vrijeme (95%) što se poklapa s o ekivanjima na po etku provedbe projekta. Najmanju dobit navode u podru ju upu ivanja u kvalitetno roditeljstvo (15%) što se tako er slaže s ulaznim evaluacijama. Ovo se može objasniti na na in na ve ina korisnika nisu roditelji te da je manji broj ispitanika sudjelovao u radionicama roditeljskih vještina. Naju estalija emocija/ osje aj tijekom projekta je osje aj pripadnosti (95%), a najrje i osje aj istinske brige (55%). Osje aj vlastite vrijednosti i sigurnosti koji su ispitanici istaknuli kao onaj koji bi najviše željeli osjetiti navodi 85% ispitanika. Ispitanike se pitalo koji vid aktivnosti im je više odgovarao – one u Savjetovalištu; izvan njega ili podjednako, te je 65% ispitanika navelo da podjednako, a 35% više su odgovarale aktivnosti u Savjetovalištu. Aktivnosti koje su ispitanici istaknuli kao one koje su im najviše pomogle jesu individualni i/ili obiteljski savjetodavan rad (45%) te grupe samopomo i (35%). Taj rezultat je i o ekivan s obzirom na to da se 45% ispitanika na po etku izjasnio da im više odgovara individualan rad. Ono što ispitanici navode kao prednosti Humanitarne organizacije „Zajednica Susret“ jesu atmosfera, odnos zaposlenika, pristup, poštovanje i sli no. Osim korisnika iz skupine ovisnika i lije enih ovisnika, evaluaciju su ispunjavali i lanovi njihovih obitelji (20 lanova koji su željeli sudjelovati). Oni su upitnik ispunjavali na 2 ili 3 sastanku (kada su se opustili i stekli povjerenje). Ve ina ispitanika (80%) jesu ženskog roda, što ne iznena uje s obzirom na to da je i ve ina korisnika iz skupine roditelja i lanova obitelji ženskog roda. Najve i dio ispitanika (45%) u Humanitarnu organizaciju „Zajednicu Susret“ dolazi 1-6 mjeseci; 40% ih dolazi 6-12 mjeseci; 10% 12-24 mjeseca, dok njih najmanje (5%) dolazi više od 24 mjeseca. Na pitanje gdje su saznali za Humanitarnu organizaciju „Zajednicu Susret“, najviše ispitanika (30%) navodi da preko Interneta; 25% od prijatelja, lana obitelji, poznanika ili sli no; 15% od socijalnih radnika; 15% od medicinskog osoblja te 10% preko promotivnog materijala. Na sedam pitanja korisnici su odgovarali bodovanjem od 1 (potpuno nezadovoljan) do 5 (potpuno zadovoljan). Prilikom prvog dolaska u Humanitarnu organizaciju „Zajednicu Susret“ 85% korisnika bilo je potpuno zadovoljno; 10% zadovoljno dok je 5% bilo potpuno nezadovoljno. Trenutno, 80% ispitanika je potpuno zadovoljno dolascima u Humanitarnu organizaciju „Zajednicu Susret“, a njih 20% je zadovoljno. Vlastitim uklju ivanjem u rješavanje obiteljske problematike u potpunosti je zadovoljno 55% ispitanika; 40% je zadovoljno, a 5% niti je zadovoljno niti je nezadovoljno. 40% ispitanika navodi da vjeruje u mogu e promjene kod lana obitelji s problemom ovisnosti; 30% niti vjeruje niti ne vjeruje; 25% u potpunosti vjeruje dok 5% ne vjeruje u mogu e promjene kod lana obitelji s problemom ovisnosti. Sve raspoložive napore za promjenu trenutnog stanja u obitelji spremno je uložiti 65% ispitanika, dok ostatak (35%) je spremno uložiti napor, ali ne se dati u potpunosti tome. Na pitanje s ime im se najteže nositi, ispitanici su od ponu enih odgovora mogli odabrati najviše 3. Polovica ispitanika (50%) navodi da im se najteže nositi s bespomo noš u; funkcioniranjem u obitelji, 40% s oscilacijama raspoloženja. Nijedan ispitanik nije naveo da mu se teško nositi sa stidom, što pokazuje da, verbalizirali oni to ili ne, svi podržavaju svoje lanove

obitelji s problemom ovisnosti te ih se ne stide. Nadalje, i na pitanje u kojem području (bila su mogu a maksimalno 2 odgovora) ispitanicima dolasci u Humanitarnu organizaciju „Zajednicu Susret“ najviše koriste, većina ispitanika (55%) navodi da dobe savjet, ponekad rješenje; 50% navode dijeljenje briga i problema te u istom postotku da im koriste i drugi probleme drugih i na koje se oni s njima nose. Nitko od ispitanika ne dolazi iz navike, što je vrlo pozitivno i ukazuje da dolaze s interesom te ciljem da pomognu sebi i članovima svoje obitelji. Svega 5% ispitanika dolazi jer osjeća obavezu. Na pitanja o prednostima i nedostacima Humanitarne organizacije „Zajednica Susret“ ispitanici su mogli zaokružiti maksimalno 2 odgovora. Kao najveće prednosti ispitanici navode pristup zaposlenika (85%); otvorenost (85%) te mogućnost dogovora (25%). Nitko od ispitanika nije naveo manu, odnosno navode da za sada nemaju primjedbi te ništa ne smatraju negativnim stranama.

10. Evaluatori

Unutarnji

12. Vrste usluga

Informiranje o programu i Mjerama aktivne politike zapošljavanja, Informiranje o nadležnim službama zaduženim za provedbu programa, Informiranje o mogućnostima školovanja i povezivanje s nadležnim ustanovama za školovanje, Informiranje i povezivanje s potencijalnim poslodavcima u županiji, Ostali vidovi informiranja, Organiziranje kreativnih radionica za ovisnike, organiziranje psiholoških i sociopedagoških grupa i grupa samopomoći te uključivanje rehabilitiranih ovisnika u druge društvene aktivnosti, Drugi oblici pomoći u rješavanju stambenih pitanja

13. Ostali vidovi informiranja

Korisnici su se informirali o mogućnostima pravima u različitim sustavima (socijalna skrb, zdravstvo i sl.), najčešće individualno, s obzirom na osobne potrebe.

14. Ukupan broj ovisnika kojima su pružene usluge informiranja

Muškarci: 7

Žene: 1

15. Ukoliko ste provodili uključivanje u programe školovanja, tečajevе i edukacije s ciljem povećanja stupnja zapošljivosti, navedite vrste školovanja / edukacije te broj ovisnika

Vrsta školovanja / edukacije: /

Muškarci: 0

Žene: 0

16. Ukoliko ste provodili različite edukacije o mogućnostima samozapošljavanja, samopredstavljanja i slično, navedite edukacije i broj ovisnika

Edukacije: Provodile su se radionice aktivnog uključivanja na tržište rada (izrada životopisa, molbi za posao, kako i gdje tražiti posao, predstavljanje poslodavcu, komunikacija s poslodavcem i kolegama)

Muškarci: 5

Žene: 1

17. Ukoliko ste provodili organiziranje kreativnih radionica za ovisnike, organiziranje psiholoških i sociopedagoških grupa i grupa samopomoći te uključivanje rehabilitiranih ovisnika u druge društvene aktivnosti, opišite aktivnosti i navedite broj ovisnika

Opis aktivnosti: Grupe samopomoći za korisnike (2x mjesečno za osobe u apstinenciji i 1x mjesečno za one na propisanoj liječničkoj terapiji)

individualni i/ili obiteljski savjetodavni rad

Aktivnosti slobodnog vremena i kreativna druženja (odlasci u prirodu, kazalište, radionice pripreme jednostavnih obroka...)

Oснаživanje roditeljskih kompetencija

Muškarci: 24

Žene: 4

18. Ukoliko ste provodili organiziranje različitih oblika pomoći pri zapošljavanju rehabilitiranih ovisnika, navedite vrste pomoći i broj ovisnika

Vrste pomoći: Korisnici su upoznati s mogućnostima prekvalifikacije, doškoloavanja i drugih vidova uključivanja u obrazovne programe kroz Projekt resocijalizacije Vladinog ureda; provodile su se radionice vezane uz aktivno traženje posla, omogućeno im je korištenje resursa Udruge (internet, telefon, računalo, printer...)

Muškarci: 20

Žene: 4

19. Ukoliko ste provodili zapošljavanje u okviru udruge/zadruga, navedite i opišite vrste zapošljavanja te broj ovisnika

Vrsta zapošljavanja i kratki opis: /

Muškarci: 0

Žene: 0

20. Broj korisnika koji su ostvarili zaposlenje temeljem programa

0

21. Ukoliko ste provodili postpenalni prihvat, kratko opišite i navedite broj ovisnika

Kratki opis: /

Muškarci: 0

Žene: 0

22. Ukoliko ste organizirali osnivanje stambenih zajednica za ovisnike, kratko opišite i navedite broj ovisnika

Opis strukture i rada stambene zajednice: /

Muškarci: 0

Žene: 0

23. Ukoliko ste provodili druge oblike pomoći u rješavanju stambenih pitanja, kratko opišite i navedite broj ovisnika

Kratki opis: Korisnicima je pružena pomoć u vidu mogućnosti korištenja resursa Udruge za pronalaženje primjerenog smještaja. Također, kroz razgovor ih se upozoravalo na potencijalne zapreke, moguće dodatne troškove i druge opasnosti koje ih mogu zadesiti tijekom rješavanja stambenog pitanja.

Muškarci: 7

Žene: 1

24. Ukoliko ste provodili ostale oblike pomoći u resocijalizaciji, kratko opišite te navedite vrstu i broj ovisnika

Kratki opis: Od ostalih aktivnosti, provodili su se individualni savjetodavni razgovori s korisnicima koji su izašli iz terapijskih zajednica, a još im je potrebna pomoć i podrška u savladavanju svakodnevnih životnih izazova. Individualni razgovori provodili su se i s članovima obitelji korisnika s ciljem što uspješnije reintegracije u obitelj pa samim time i u užu i širu lokalnu zajednicu. Provodile su se i grupe samopomoći za roditelje i druge članove obitelji – reakcije na ovaj vid aktivnosti su pozitivne te je zamijećeno da ovakav oblik aktivnosti pomaže ciljanoj skupini, ali i njihovim članovima obitelji koji su u procesu resocijalizacije. Korisnici koji su sudjelovali na istima navode kako im je od pomoći i stručne savjete, ali i iskustva drugih obitelji koje se nalaze u sličnim situacijama. O pozitivnim iskustvima govori i broj članova obitelji uključeni u neki od ponuđenih aktivnosti (48 članova obitelji uključeni u projekt – 18 muškaraca i 30 žena).

Direktni i indirektni korisnici: Projektnim aktivnostima bilo je obuhvaćeno 28 korisnika (24M i 4Ž) iz skupine resocijaliziranih. Kroz projekt se javlja više vrsta korisnika koji ulaze u skupinu indirektnih korisnika. U prvom redu to su članovi obitelji korisnika koji su u procesu resocijalizacije (N=48; 18M i 30 Ž); stručni suradnici u CZSS, bolnicama i bolničkim odjelima, na Zavodu za zapošljavanje i sl.; građani, odnosno šira javnost. Ukupan broj indirektnih korisnika

(uključujući članove obitelji= 650).

Muškarci: 24

Žene: 4

25. Broj ovisnika beskućnika uključujući njih u program Vaše udruge/terapijske zajednice/ustanove

Muškarci: 2

Žene: 0

Ukupno: 2

26. Opis ovisnika beskućnika prema nekim zajedničkim karakteristikama (prosječna dob, spol, socijalne i obiteljske prilike, zdravstveni status uključujući dužinu konzumiranja droga, razlozi beskućništva i slično)

U 2018. godini iz skupine resocijalizacije bila su dva korisnika sa statusom beskućnika. Oboje su bili muškarci koji su zbog problema ovisnosti došli u sukob sa članovima obitelji te ih je mati na obitelj napustila te prestala financirati i oni su postali beskućnici. Prosječna dob im je 37,5 godina, dok im je vrijeme konzumiranja sredstva ovisnosti 10-15 godina. Ni jedan nema popratne dijagnoze uzrokovane konzumiranjem sredstva te su radno i poslovno sposobni.

27. Vrste usluga koje im je pružila Vaša udruga/terapijska zajednica/ustanova

Udruga im je pružala usluge individualnih savjetodavnih razgovora, grupa samopomoći i ostalih aktivnosti obuhvaćajući projektom, ali i pomoć kod izrade osobnih dokumenata i ostvarivanja prava pri CZSS (jednokratne pomoći i slično). Pružena im je i mogućnost korištenja prostora i resursa Udruge (pranje veša, mogućnost tuširanja i održavanja osobne higijene, mogućnost dolaska „na kavu“; interneta, računalna, telefona), a s ciljem rješavanja stambenog pitanja i pitanja zaposlenja te pokušaja rješavanja obiteljske situacije.

28. Broj ovisnika koji su se bavili prostitucijom, a koji su bili uključeni u program Vaše udruge/terapijske zajednice/ustanove

Muškarci: 0

Žene: 0

Ukupno: 0

29. Opis ovisnika koji se bave prostitucijom prema nekim zajedničkim karakteristikama (prosječna dob, spol, socijalne i obiteljske prilike, zdravstveni status uključujući dužinu konzumiranja droga, razlozi prostitucije i slično)

/

30. Vrste usluga koje im je pružila Vaša udruga/terapijska zajednica/ustanova

/

31. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

93.435,07

32. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 93.435,07

Drugi izvori (HRK):